

Addendum diversiteit en inclusie bij het Sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de sector Vrije beroepen (PC 336)

Tussen de VLAAMSE REGERING,

hierbij vertegenwoordigd door:

De heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

hierna de 'Vlaamse Regering' genoemd,

en de SOCIALE PARTNERS van de sector Vrije beroepen,

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

- De heer Anton Smagghe, UNIZO;
- De heer Koen Cabooter, VBO;

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

- Mevrouw Magali Verhaegen, ACV;
- Mevrouw Dorine Cordy, ABVV;
- Mevrouw Aurelie Carette, ACLVB;

hierna "de sector" genoemd,

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

Verbintenissen van de Vlaamse Regering

Artikel 1. De Vlaamse Regering verbindt er zich toe in het kader van voorliggend addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025 tijdens de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2025 een maximale toelage van **85.000,00 euro** uit te betalen aan **Liberform, Willebroekkaai 37 te 1000 Brussel (ondernemingsnummer: 0668.469.362 - bankrekeningnummer: BE11 7310 2686 6648)** voor de financiering van acties ter **versterking van de diversiteit en inclusie**.

Artikel 2. De in dit addendum diversiteit en inclusie opgenomen engagementen zijn inspanningsverbintenissen en resultaatsverbintenissen. Bij de afrekening wordt de verantwoording van de inspanningen én van de resultaten beoordeeld:

- 70% is de inspanningsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde inspanningsverbintenissen;
- 30% is de resultaatsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde resultaatsverbintenissen. Dertig procent van het in artikel 1 vermelde bedrag wordt uitbetaald in zoverre de resultaatsverbintenissen behaald zijn. Als een verbintenis niet wordt behaald, wordt de dertig procent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbintenissen uitbetaald. Als minder dan de helft van de resultaatsverbintenissen wordt behaald, wordt geen resultaatsfinanciering uitbetaald.

Artikel 3. De storting van de subsidie en de uitvoeringsmodaliteiten worden geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering / het Ministerieel Besluit, houdende de toekenning van subsidie aan bovenvermelde sector ter uitvoering van het addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de bovenvermelde sector.

Verbintenissen van de sector

Artikel 4. De sector formuleert de hiernavolgende analyse, strategie en doelgerichte acties en resultaatsverbintenissen in het addendum diversiteit en inclusie:

ANALYSE EN STRATEGIE

De voorbije jaren werkte Liberform heel wat materiaal uit rond diversiteit en inclusie. Sinds juli 2022 staat dit materiaal ook op Issuu en is het gemakkelijk te volgen of er door ondernemingen gebruik van wordt gemaakt. Tijdens bedrijfsbezoeken wordt een gedrukte versie van checklists en brochures afgegeven. Maar los daarvan: de krachtlijnen non-discriminatie werden het voorbije half jaar 1.600 keer geraadpleegd, de brochure en checklist rond personeelsbeleid in het algemeen werden respectievelijk 1.061 en 1.034 keer geraadpleegd, de checklist diversiteit 1.034 keer, de brochure onthaal 1.688 keer en de checklist onthaal 1.070 keer.

In 2021 verscheen het rapport 'Risicoanalyse van discriminatie bij aanwerving' in de sector van de vrije beroepen. In dit rapport werd uitvoerig ingegaan op de verschillende kenmerken van mogelijke discriminatie bij aanwerving. We verwijzen dan ook graag voor de uitgebreide analyse naar dit document. Er konden geen significante knelpunten vastgesteld worden. Dit wil niet zeggen dat er geen mogelijke discriminatie is, maar het is alvast niet onmiddellijk zichtbaar bij aanwervingen. Dit kent een aantal redenen:

1. Er staan bijzonder veel vacatures open. Daarom worden heel wat kanalen gebruikt om nieuwe medewerkers te vinden;
2. De sector van de vrije beroepen is een gereguleerde sector. Dit wilt zeggen dat voor heel wat functies in de sector een diploma hoger onderwijs verwacht wordt. Dit komt door de kennis die nodig is om het beroep uit te voeren, maar ook om ondersteunend de dossiers te kunnen maken. We spreken niet noodzakelijk over de specifieke diploma's. Er is onvoldoende instroom in de opleidingen die zinvol zijn voor een job in de sector. Komt daarbij dat de instroom in onderwijs van bijvoorbeeld (allochtone) jongeren nog heel erg klein is. Ook mensen met een handicap vinden niet altijd de weg naar het hoger onderwijs. Dit zorgt ervoor dat de sector eerder niet-divers blijft.

In het najaar 2022 startte Mpiris met onderzoek o.b.v. diepte-interviews bij ondernemingen. Gelet op de omstandigheden (hoger opgeleide profielen, vele vacatures open) werd beslist dat een nulmeting volgens de vooropgestelde methodiek geen hulp zou zijn in het kader van een actieplan met concrete acties rond diversiteit en inclusie. Eerder wordt gewerkt rond sensibiliseren en informeren.

In 2023-2025 zal deze lijn doorgetrokken worden. Enkel met het thema 'diversiteit' is het bijzonder moeilijk om ondernemingen te bereiken, hetzij individueel, hetzij op netwerkmomenten. Daarom zal het thema steeds breder gebracht worden, met de focus op een goed personeelsbeleid, waarbij diversiteit in het team en goed samenwerken met respect voor elkaar centraal staan (inclusiviteit).

Omdat er nog geen resultaten van de bevraging in navolging van de risicoanalyse rond mogelijke discriminatie bij aanwerving gekend zijn, kan enkel opgenomen worden dat een actieplan met concrete acties zal worden opgemaakt.

In 2022 voegde Liberform het 'Addendum Oekraïne' toe. Hier werd heel wat informatie verzameld over werken met anderstalige vluchtelingen, maar het bleek heel moeilijk om tot concrete acties over te gaan. Het is wel duidelijk dat de vraag leeft in de sector om mogelijkheden verder te exploreren. Daarom wordt geopteerd om geen verlenging van het addendum te doen, maar 'anderstalige nieuwkomers' wel als actie te benoemen en op te nemen.

RESULTAATSVERBINTENISSEN

Resultaatsverbintenissen 2023-2025	
<p>Resultaatsverbintenis 1 (=verplicht)</p> <p>Bereiken van werkvloeren (en werknemers op die werkvloeren)</p>	<p>Bedrijfsbezoeken zijn een resultaat van veelvuldige interacties die gebeuren. We denken daarbij aan: communicatiecampagnes en intersectorale activiteiten. Liberform plant in de periode 2023-2025 <u>15 bedrijfsbezoeken</u>, door een medewerker van Liberform in het kader van diversiteit en inclusie. De bedrijfsbezoeken dienen om de theorie aan de praktijk te toetsen, en zo mogelijk ook goede voorbeelden te verzamelen om de sector verder te sensibiliseren.</p>

ACTIEPLAN

PRIORITEIT: Intersectorale samenwerking netwerk diversiteit

<p>Actie 1: Intersectorale samenwerking netwerk diversiteit / beleids-ondersteunend werken</p> <p>Duid aan (indien van toepassing):</p> <p>Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving:</p> <p>Opvolging initiatieven werkgroep diversiteit en inclusie.</p> <p>Er wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor samenwerkingen, en dit zowel op het beleidsniveau als op het terrein. Onder meer zal er worden geparticipeerd aan de lerende netwerken die door de intersectoraal adviseur voor non-discriminatie en inclusie worden georganiseerd.</p> <p>Daarnaast kan deelgenomen worden aan initiatieven van onder meer Unia, LEVL,... en dit wanneer het aansluit bij de visie en acties van de sector.</p>
	<p>Betrokken partners:</p> <p>Andere sectoren, Departement WSE en SERV, Werkgevers- en werknemersorganisaties, ordes, instituten en beroepsfederaties, Unia/LEVL, ...</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen):</p> <p>Liberform neemt actief deel aan events en werkgroepen om enerzijds de sector in beeld te brengen en mogelijke noden te formuleren, alsook achteraf de sector te informeren en sensibiliseren.</p>
<p>Actie 2: Sensibiliserend werken</p> <p>Duid aan (indien van toepassing):</p> <p>Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p>	<p>Omschrijving:</p> <p>Diversiteit is een verhaal op maat. In een micro-onderneming moet dit immers anders aangepakt worden dan in de grote ondernemingen. Liberform start steeds vanuit het perspectief van micro-ondernemingen, mits de sector daar voor 85% uit</p>

☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	<p>bestaat. De realiteit op de werkvloer is anders, maar ook de vragen en behoefte naar ondersteuning kunnen verschillen.</p> <p>Er wordt blijvend ingezet op het informeren en sensibiliseren over diversiteit op de werkvloer op verschillende vlakken: leeftijd, generaties op de werkvloer, samenstelling van teams, opleidingsniveau,... naargelang de noden en vragen vanuit de sector.</p> <p>In het verleden werd al een checklist diversiteit, een poster met krachtlijnen omtrent diversiteit op de werkvloer en intersectorale tools met als thema diversiteit ontwikkeld. Deze tools worden verder verspreid via de nieuwsbrief, sociale media en bedrijfsbezoeken (toolbox).</p> <p>Betrokken partners: Werknemers- en werkgeversorganisaties, ordes en instituten, andere sectoren, Unia</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): Zowel bestaande initiatieven, nieuwe initiatieven als ondersteunende maatregelen worden op geregelde tijdstippen gecommuniceerd. Op die manier blijft het thema op de radar, wordt draagvlak gecreëerd en kan sensibiliserend gewerkt worden.</p> <p>Er is een blijvende en bewuste aandacht voor diversiteit doorheen onze communicatiecampagnes.</p>
--	--

<p>Actie 3: Website toegankelijk maken voor iedereen</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): ;</p> <p>Dit is een</p> ☒ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	<p>Omschrijving: Liberform onderzoekt of het mogelijk is om de eigen website toegankelijk te maken voor slechthorende, slechtziende of personen met een andere (arbeids)beperking.</p> <p>Betrokken partners: Nog te bepalen</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): Liberform onderzoekt of dit (financieel) kan en mogelijk is.</p>
---	--

<p>Actie 4: Actieplan na resultaten nulmeting</p> <p>Duid aan (indien van toepassing):</p> <p>Dit is een</p> ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	<p>Omschrijving: De sector zal de resultaten van de risicoanalyse en de nulmeting bespreken met de sectorale sociale partners. De sector vertaalt deze resultaten naar passende en doelgerichte acties. Deze acties worden voorgesteld in een ontwerp van een volwaardig actieplan.</p> <p>De sector zorgt voor een transparante rapportering over de methodologie en resultaten. De rapportering</p>
---	---

	<p>bevat enkel gegevens op geaggregeerd niveau. Dit wil zeggen dat de gegevens van de ondernemingen geanonimiseerd worden.</p> <p>De sector dient een rapportering van de resultaten van de nulmeting en een ontwerp van actieplan in bij het Departement WSE.</p> <p>De sector zorgt ook voor een publieke rapportering. De sector stemt een gezamenlijke communicatiewerkwijze af met de begeleidingsgroep.</p>
	<p>Betrokken partners: Sociale partners, ordes en instituten, beroepsfederaties, begeleidingsgroep nulmeting, departement WSE</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): De sector zorgt voor een transparante rapportering over de methodieken en resultaten. De sector dient een rapportering van de nulmeting en ontwerp van actieplan bij het Departement WSE in. Na het voorleggen van de resultaten en een ontwerp van actieplan aan de sociale partners, zullen in 2024 de opgenomen acties worden uitgewerkt. (Timing is onder voorbehoud van wanneer de resultaten verkregen worden én het actieplan door de sociale partners wordt goedgekeurd)</p>

<p>Actie 5: Promoten ondersteunende maatregelen</p> <p>Duid aan (indien van toepassing):</p> <p>Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☐ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Er wordt actief ingezet op het informeren van ondernemingen over de maatregelen die mogelijk zijn in het kader van diversiteit en inclusie. Dit gebeurt onder meer via de nieuwsbrieven, bedrijfsbezoeken, sociale media,... (VOP-premie, Individueel maatwerk, doelgroepverminderingen, ...)</p>
	<p>Betrokken partners:</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Informatie omtrent maatregelen in kader van diversiteit en inclusie worden verspreid via verschillende communicatiekanalen. Bijvoorbeeld: doelgroepverminderingen, individueel maatwerk,...</p>

<p>Actie 6: Eerste hulp bij bij aanwerving van anderstalige nieuwkomers</p> <p>Duid aan (indien van toepassing):</p>	<p>Omschrijving: In 2022 werd reeds rond het sensibiliseren m.b.t. het aanwerven van anderstalige nieuwkomers gewerkt. De erkenning van diploma's is niet altijd het probleem, want de erkenning van het beroep gebeurt immers</p>
---	--

Dit is een ☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☐ lokale samenwerking	door de ordes en instituten. Grootste obstakel is de taal: in contact met de klanten, bij het lezen van dossiers en regelgeving kennen, begrijpen en gebruiken. Het is zoeken naar hoe dit opgelost kan worden. Daarnaast sluit het aanwerven van anderstalige nieuwkomers aan bij 'diversiteit en inclusie'. Naast het juridisch-administratieve is samenwerken, het teamgebeuren een essentieel element. In het addendum 'Oekraïne' werd reeds informatie verzameld, maar goede voorbeelden waren zeer gering. Daarom wordt in dit addendum verder gewerkt op wat reeds gebeurde.
	Betrokken partners: Potentieel ordes, instituten, beroepsfederaties, sociale secretariaten,...
	Inspanningsverbintenis(-sen): De verschillende acties uit het addendum 'Oekraïne' worden hernomen, om zo veel mogelijk rond dit thema te kunnen werken. Bij personeelsbeleid wordt een luikje rond 'werken met anderstalige nieuwkomers' bijgevoegd.

Artikel 5. Deze overeenkomst vangt aan op 1 juli 2023 en eindigt per 30 juni 2025.

Artikel 6. De sector verbindt er zich toe de subsidie uitsluitend aan te wenden ter uitvoering van deze acties.

Artikel 7. De storting van de subsidie en de uitvoeringsmodaliteiten worden geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering / het Ministerieel Besluit, houdende de toekenning van subsidie aan bovenvermelde sector ter uitvoering van het addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025, afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de bovenvermelde sector.

Artikel 8. De bepalingen van het sectorconvenant 2023-2025 zijn van toepassing in zoverre de voorliggende overeenkomst hier niet van afwijkt.

Opgemaakt in drie originele exemplaren op

waarvan elke partij een exemplaar ontvangt.

Namens de Vlaamse Regering,

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

De heer Jo BROUNS

Namens de sociale partners van de sector Vrije beroepen (PC 336),

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

De heer Anton SMAGGHE,
UNIZO

De heer Koen CABOOTER,
VBO

en met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

Mevrouw Magali VERHAEGEN,
ACV

Mevrouw Dorine CORDY,
ABVV

Mevrouw Aurelie CARETTE,
ACLVB